PSIXOLOGIK MASLAHAT(KONSULTATSIYA) TURLARI VA QO'LLANILISHI

Raxmatova Chamangul Gadoymurodovna
Qashqadaryo viloyati Shahrisabz tumani 19-maktab amaliyotchi psixologi

Annotatsiya:Psixologik maslahat mijoz va konsultant o'rtasidagi munosabatga asoslanadi.

Mijoz muammosiga ko'ra konsultant psixologik maslahatning maqbul turidan

foydalanadi. Maslahatning samarali kechishi maslahat turlarining to'g'ri

tanlanishiga ham bog'liqdir. Maslahatning bir necha turlari mavjud. Quyida shular

haqida ma'lumotlar keltirilgan.

Kalit so'zlar : psixologik maslahat, bosqichlar, baholash, aralashuv, tugatish

Kirish :

Psixologik maslahat - bu psixologik muammolarni hal qilishga va umumiy farovonlikni

oshirishga qaratilgan mijoz va ruhiy salomatlik bo'yicha mutaxassis o'rtasidagi hamkorlikdagi jarayon. Psixologik maslahat bosqichlari ushbu jarayon uchun asos bo'lib, mijoz va maslahatchini istalgan natijalarga erishish yo'lidagi har bir qadamda boshqaradi. Ushbu maqolada biz psixologik maslahatning to'rtta asosiy bosqichini o'rganamiz: dastlabki aloqa,baholash, aralashuv va tugatish.Dastlabki aloqa:Psixologik maslahatning birinchi bosqichi ruhiy salomatlik bo'yicha mutaxassis bilan dastlabki aloqani o'z ichiga oladi. Bu telefon qo'ng'irog'i, elektron pochta orqali yoki maslahatchining ofisiga bevosita tashrif buyurish orqali sodir bo'lishi mumkin. Ushbu bosqichda mijoz yordam so'rash sabablarini aytib beradi va terapiya maqsadlarini muhokama qiladi. Maslahatchi mijozning tarixi va hozirgi tashvishlari haqida tegishli ma'lumotlarni to'playdi va ular birgalikda ishlashga mos keladimi yoki yo'qmi. Psixologik maslahat - bu ruhiy

salomatlik bo'yicha o'qitilgan mutaxassisning hissiy va ruhiy farovonligi bilan yordam so'ragan shaxslarga yo'l-yo'riq, qo'llab-quvvatlash va aralashuvni ta'minlaydigan jarayon. Psixologik maslahat bosqichlari mijozning o'ziga xos ehtiyojlariga va terapevtning yondashuviga qarab farq qilishi mumkin, lekin odatda shunga o'xshash tuzilishga amal qiladi. Ushbu maqolada biz psixologik maslahatning umumiy bosqichlarini o'rganamiz.

1. Dastlabki aloqa va baholash: Psixologik maslahatning birinchi bosqichi mijozning dastlabki uchrashuvni rejalashtirish uchun terapevt yoki ruhiy salomatlik bo'yicha mutaxassis bilan bog'lanishini o'z ichiga oladi. Ushbu uchrashuv davomida terapevt mijozning tashvishlari, tarixi, belgilari va terapiya maqsadlari haqida ma'lumot to'plash uchun baholash o'tkazadi. Ushbu bosqich mijoz va terapevt o'rtasida aloqa o'rnatish va terapiya to'g'ri harakat yo'nalishi ekanligini aniqlash uchun juda muhimdir.

2. Maqsadni belgilash: Baholash tugallangandan so'ng, terapevt terapiya uchun aniq maqsadlarni belgilash uchun mijoz bilan ishlaydi. Ushbu maqsadlar tashvish yoki depressiya alomatlarini kamaytirish, muloqot qilish qobiliyatini yaxshilash, munosabatlardagi nizolarni hal qilish yoki stressni boshqarish uchun kurashish strategiyalarini ishlab chiqishni o'z ichiga olishi mumkin. Aniq maqsadlar qo'yish mijozga ham, terapevtga ham diqqatni jamlashda yordam beradi va maslahat jarayonida taraqqiyotni o'lchashga yordam beradi.

3. Aralashuv va davolash: Maqsadlarni qo'ygandan so'ng, terapevt mijozga o'z maqsadlariga erishishda yordam berish uchun aralashuvlar va davolash strategiyalarini amalga oshirishni boshlaydi. Bu individual maslahat seanslari, guruh terapiyasi, kognitiv-xulq-atvor usullari, dam olish mashqlari yoki mijozning ehtiyojlarini qondirish uchun moslashtirilgan boshqa dalillarga asoslangan yondashuvlarni o'z ichiga olishi mumkin. Terapevt mijozga ushbu aralashuvlar orqali yordam beradi va yo'lda yordam beradi. davolanish maqsadlariga erishish yo'lidagi taraqqiyotni muntazam ravishda kuzatib borish muhimdir . Bu vaqt o'tishi bilan semptomlar yoki xatti-harakatlardagi o'zgarishlarni kuzatish , terapiya

seanslari davomida yuzaga keladigan qiyinchiliklar yoki muvaffaqiyatsizliklarni muhokama qilish va davomiy taraqqiyotni ta'minlash uchun kerak

bo'lganda davolash strategiyalarini o'zgartirishni o'z ichiga olishi mumkin. Taraqqiyot monitoringi terapevtik munosabatlarda ishtirok etayotgan har ikki tomon uchun javobgarlik va motivatsiyani saqlashga yordam beradi.

5. Tugatish va kuzatish: Mijozlar davolash maqsadlariga erishib, ruhiy salomatligi va

farovonligi yaxshilanishini ko'ra boshlagach, ular o'zlarining terapevtlari bilan maslahatlashuvlarini tugatishga tayyor bo'lishlari mumkin. Tugatish bosqichi terapiya mashg'ulotlari davomida erishilgan yutuqlarni muhokama qilish, shaxsiy o'sish va davolanish orqali olingan tushunchalar haqida fikr yuritish, qolgan tashvishlar yoki hal etilmagan muammolarni hal qilish va oldinga siljish rejasini ishlab chiqishni o'z ichiga oladi. Davolanishni tugatgandan so'ng mijozlarning rivojlanishini tekshirish uchun kerak bo'lganda keying uchrashuvlar rejalashtirilishi mumkin . Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, psixologik konsultatsiya odamlarning ruhiy salomatligi va farovonligini yaxshilashga yordam berishga qaratilgan bir necha bosqichlarni o'z ichiga olgan hamkorlik jarayonidir. Psixologik maslahatning ushbu bosqichlariga rioya qilish orqali -dastlabki aloqa va baholash, maqsadni belgilash, aralashuv va davolash, rivojlanish monitoringi, va tugatish - mijozlar o'zlari tomonidan o'qitilgan ruhiy salomatlik bo'yicha mutaxassisning yordami bilan davolash maqsadlariga erishish uchun ishlashi mumkin.

Dastlabki aloqa o'rnatilgandan so'ng , psixologik maslahatning keyingi bosqichi baholashdir. Bu mijozning kelib chiqishi, hozirgi alomatlari yoki qiyinchiliklari va ularning qayg'uga olib kelishi mumkin bo'lgan har qanday tegishli psixososyal omillar haqida batafsil ma'lumot to'plashni o'z ichiga oladi. Maslahatchi ushbu ma'lumotlarni to'plash va mijozning o'ziga xos ehtiyojlarini tushunish uchun standartlashtirilgan baholash yoki intervyulardan foydalanishi mumkin.

Aralashuv:

Baholash bosqichini tugatgandan so'ng, maslahatchi mijozning o'ziga xos ehtiyojlari va maqsadlariga moslashtirilgan aralashuv rejasini ishlab chiqadi. Bu kognitiv-xulq-atvor terapiyasi, psixodinamik terapiya yoki ongga asoslangan aralashuvlar kabi turli xil terapevtik usullarni o'z ichiga olishi mumkin. Maslahatchi ushbu strategiyalarni amalga oshirish va terapevtik maqsadlarga erishish yo'lidagi taraqqiyotni kuzatish uchun mijoz bilan hamkorlikda ishlaydi.

Tugatish:

Psixologik maslahatning yakuniy bosqichi - tugatish. Bu terapiya seanslari davomida erishilgan yutuqlarni ko'rib chiqish, davolanishni tugatishdan oldin hal qilinishi kerak bo'lgan qolgan tashvishlar yoki maqsadlarni muhokama qilishni o'z ichiga oladi . Maslahatchi mijozlarga birgalikda rasmiy mashg'ulotlardan tashqari terapiyada erishilgan yutuqlarni saqlab qolish uchun strategiyalarni ishlab chiqishda yordam beradi.

Xulosa:

Psixologik maslahat bosqichlarini tushunish mijozlarga ham, ruhiy salomatlik mutaxassislariga ham terapevtik jarayonni samarali boshqarishga yordam beradi. Psixologik muammolarni hal qilish va umumiy farovonlikni oshirishda har bir bosqichning ahamiyatini tan olgan holda, odamlar yordam so'rash va hayotlarida ijobiy o'zgarishlarga harakat qilish haqida ongli qarorlar qabul qilishlari mumkin.

Adabiyotlar :

1. Hikmatovna, M. N. (2024). CONTENT OF THE INTERNATIONAL ASSESSMENT PROGRAM. TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN, 2(2), 88-94.

2. Hikmatovna, M. N. (2024). Teaching of specialized subjects in primary education.Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(2), 453-460.

3. Hikmatovna, M. N. (2024). Boshlang'ich ta'limda mutaxassislik fanlarini o'qitish.Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(2), 445-452.4. Махмудова Нигора Хикматовна. (2024). Преподавание

профильныхпредметов в начальной школе . Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(2), 436–444.

5. Sobirovna, S. Y. (2023). Creativity in the work of an educator. American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157), 1(10), 361-367.